

Prvé republiky

Nitriansky samosprávny kraj   Múzeum Jána Thaina v Nových Zámkoch   Podunajské múzeum v Komárne   Pombránske múzeum v Nitre

Vás srdečne pozývajú na prehliadku výstavy

PRVÉ REPUBLIKY
ELSŐ KÖZTÁRSASÁGOK

od 11. januára 2019 do 7. marca 2019
do výstavnej siene Múzea Jána Thaina v Nových Zámkoch
na Ul. M. R. Štefánika 58

Otváracie hodiny:
UTOROK – PIATOK: 8.00 – 17.00, SOBOTA: 9.00 – 13.00
Informácie: 035 / 6400 626, e-mail: muzeumnz.vystavy@centrum.sk, www.muzeumnz.sk

V období od 11. januára do 7. marca 2019 sprístupní Múzeum Jána Thaina v Nových Zámkoch verejnosti putovnú výstavu „Prvé republiky“, zameranú na obdobie začleňovania územia Slovenska, v rámci neho aj dnešného Nitrianskeho samosprávneho kraja, do Československej republiky. To sa nezaobišlo bez konfrontácie s Maďarskou ľudovou republikou a následne Maďarskou republikou rád. Dané obdobie je dokumentované pomocou predmetov i fotografií poskytnutých partnerskými múzeami na Slovensku i v Maďarsku.

Naše územie sa na konci roku 1918 a začiatkom roku 1919 dostalo do záujmovej sféry dvoch nových štátnych útvarov, republík, ktoré vznikli na troskách Rakúsko-Uhorskej Monarchie.

Československo, podporované dohodovými mocnosťami, si nárokovalo naše územie na základe wilsonovského princípu sebaurčenia a tézy jednotného československého národa. Maďarsko sa naopak snažilo presadiť princíp zachovania historických hraníc Uhorska. V priebehu novembra a decembra 1918 došlo ku konfrontácii, počas ktorej Maďarsko prišlo o administratívnu a vojenskú kontrolu nad územím Slovenska a Podkarpatskej Rusi, ktorá vyvrcholila vytýčením demarkačnej línie zo dňa 23. 12. 1918. Na jej základe došlo nakoniec k pripojeniu nášho územia k ČSR, ktoré bolo završené začiatkom januára 1919, pričom sa Maďarsko ani naďalej, až do definitívneho uzatvorenia otázky hraníc v roku 1920, nevzdávalo svojich územných nárokov.

Putovná výstava je realizovaná v spolupráci s partnerskými múzeami v rámci UNSK, Podunajským múzeom v Komárne a Ponitrianskym múzeom v Nitre. Okrem nich poskytli na výstavu fotografický materiál Železničné múzeum Slovenskej republiky a Vojensko historický ústav a múzeum v Budepešti (Hadtörténeti intézet és múzeum), ktoré na výstavu zapožičalo aj repliku uniformy vojaka Maďarskej červenej armády.

Výstava vznikla s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Vernisáž výstavy sa uskutoční dňa 10. januára 2019 so začiatkom o 16.00 hod..

Predchádzať jej bude tlačová konferencia pre médiá so začiatkom o 15.00 hod..

Ďalšie informácie:

Mgr. Pavol Rusnák, autor výstavy

muzeumnz@mail.t-com.sk

035 6400 032